

ЗНАЧЕННЯ ГУМАНІТАРНОЇ СКЛАДОВОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

За сучасних умов однією з центральних завдань вищою школи є випуск фахівців із рівнем підготовки, що дозволяє витримати жорстку конкуренцію ринку праці. Тому у навчальному процесі викладачам необхідно концентрувати свою увагу на формуванні у студентів творчого мислення. Технічна освіта поруч із фундаментальними знаннями за обраним фахом повинна доповнюватися знаннями з гуманітарних дисциплін.

Психолого-соціологічні дисципліни спрямовані на формування соціо-психологічної культури студента, усвідомлення необхідності професійного самовдосконалення. Після закінчення ВНЗ, з початком трудової діяльності молодий фахівець повинен бути готовий до засвоєння нових соціальних ролей, пристосовуватися до психологічних особливостей трудового колективу. При відсутності базових знань щодо закономірностей процесів соціо-психологічної адаптації та акомодатії цей процес може стати дуже болісним, і навіть призвести до професійного краху вчорашнього студента. Відсутність знань та навичок з соціології та психології може стати на заваді фахової реалізації навіть відмінної профільної підготовки.

Впродовж століть існування вищої технічної освіти не може обійтися без фундаментальної філософської підготовки кадрів. Майбутній інженер не здатний повноцінно працювати і самовдосконалюватися без основних знань про буття, людину, світ, закони мислення та пізнання. Недарма і у XIX, і у XX століттях технічний прогрес базувався на новітніх філософських дискурсах, а здобутки науки і техніки, у свою чергу, збагачували філософське знання. Надзвичайно великий вплив філософія має на процес морального виховання студентів, засвоєння ними загальнолюдських етичних понять. Філософія спонукає на роздуми щодо моральних цінностей людського буття, впливає на формування і розвиток світогляду. Завдяки філософії студенти засвоюють закони наукового мислення, усвідомлюють взаємозв'язок знань, почуттів, досвіду, волі людини, їхній вплив на життя.

Професійна підготовка фахівця, його знання неможливо відділити від комплексу інших характеристик особистості, а отже вони проявляються через поведінку відповідного індивіду. Оскільки ефективна поведінка людини та її сприйняття оточуючими

формуються завдяки знанням з етики, ця дисципліни також вкрай необхідна для підготовки фахівця будь-якого спрямування. Саме з інститутських занять із етики починається долучення молодих людей до основ моральної культури формуються моральні установки, що сприяє розвитку та вихованню культури почуттів.

Риторика спрямована на формування інформаційної культури, яка полягає у здатності не тільки швидко знаходити корисну інформацію, а й в умінні її логічно осмислювати, інтерпретувати, грамотно й аргументовано доводити. Молодий фахівець, вливаючись у трудовий колектив, відразу ж переймає манеру панівного мовного спілкування, засвоює притаманний у ньому стиль спілкування. Випускникові вузу, який немає належних знань і навичок з риторики часто буває нічого протиставити вульгарній манері спілкування що може домінувати у трудовому колективі. Фахівець з вищою технічною освітою не може обійтися без того, щоби доводити колегам та керівникам правоту того чи іншого інженерно-технічного рішення, а також йому доводиться керувати представниками робітничих професій. Тому він має бути переконливим і красномовним, вміння правильно, грамотно і дохідливо формувати свої думки. Не зайвим буде й вміння роз'яснити свою не лише професійну, але й громадянську позицію.

Ознайомлення зі світової культурою у площині історичної типології дозволяє студенту отримати уявлення про духовне осмислення людиною світу на різних етапах розвитку цивілізації. Усе, що відбувається у житті людей регулюється культурної традицією – політичною, правовою, культурою виробництва чи управління. Звідси важливість залучення майбутніх фахівців до спадщини світової й вітчизняної культури, формування та розвиток культурних навичок.

Саме тому професійна підготовка фахівців інженерно-технічного профілю, не підкріплена гуманітарними знаннями, призводить до того, що результати технічної діяльності суперечать загальним інтересам суспільства, викликаючи масу негативних наслідків соціального характеру. Майбутні фахівці повинні спиратися не тільки на вузькоспеціальні знання, а й на увесь спектр загальнолюдських дисциплін - філософію, психологію, етику, соціологію, історію культури, риторику, необхідність яких розглянута у цій роботі.